

Jan Żak, Henryk Machajewski

Dębczyno, gm. Białogard, woj.
koszalińskie. Stanowisko 6

Informator Archeologiczny : badania 13, 120-121

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W odległości około 0,7 m na wschód od chaty wystąpiła jama o wymiarach 0,5 x 0,35 m i głębokości 0,44 m - o charakterze gospodarczym.

Na terenie otaczającym obiekty wystąpiła nieznaczna ilość materiału ceramicznego i małe fragmenty żuźla dymarkowego. Jedno duże skupisko żuźla zlokalizowano w sąsiedztwie obiektu mieszkalnego przy jego ścianie północnej.

Materiał zabytkowy znajduje się w Biurze Dokumentacji Zabytków w Opolu.

W wypadku zagrożenia badania będą kontynuowane.

DĘBCZYNO, gm. Białogard
woj. koszalińskie
Stanowisko 2 A

patrz
neolit

DĘBCZYNO, gm. Białogard
woj. koszalińskie
Stanowisko 6

Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza w Poznaniu
Katedra Archeologii

Badania prowadził prof. dr hab. Jan Żak i mgr Henryk Machajewski. Finansował USM w Poznaniu. Piąty, ostatni sezon badań. Obozowisko kultury pucharów lejkowatych, cmentarzysko kultury pomorskiej, osada grupy zachodniopomorskiej, osada /? / kultury okresu wczesnego średniowiecza.

Wyniki tegorocznych badań wnoszą nowe dane w kwestii użytkowania terenu stanowiska przede wszystkim przez grupę zachodniopomorską. Zarejestrowano dalszych 148 obiektów, w tym 3 półziemianki, 5 jam, 27 palenisk, 1 piec gospodarczy i 112 jam postępowych, w większości tworzące wspólnie czytelne układy konstrukcji budowli słupowych, które w generalnym ujęciu "dopełniały" południową część zarejestrowanego w ubiegłym sezonie owalnego układu półziemianek. Wśród ruchomego materiału ceramicznego, uwagę zwracają formy baniaste, wazowate, w tym egzemplarze zdobione motywami stempelkowymi w postaci kwiatu tulipana i rozety oraz szklane paciorki koloru czarnego zdobione białą i czerwoną przeplataną linią falistą.

Rezultaty badań ująć można następująco:

- 1/ aspekt kulturowy; stwierdzono obozowiska kultury pucharów lejkowatych fazy lubońskiej; cmentarzysko kultury pomorskiej; osadę grupy zachodniopomorskiej; osadę /? / kultury okresu wczesnego średniowiecza,
- 2/ aspekt przestrzenny; na zbadanym obszarze 0,5 ha zdecydowanie dominują elementy grupy zachodniopomorskiej, określone układem dwóch częściowo zazębiających się owali półziemianek o wymiarach 50 x 25 m. Bezpośrednio w zewnętrznej strefie owali usytuowane są obiekty "to-

warzyszące" /budowie słupowe, paleniska, piece i jamy gospodarcze/ tworzące wyraźne ugrupowania; paleniska i piece gospodarcze w części południowo-zachodniej i południowo-wschodniej; budowle słupowe między półziemiankami i w części południowej. Strefa wewnętrzna owali, poza jednostkowymi obiektami była nie zabudowana. Elementy pozostałych kultur reprezentowane są w obu strefach śladowo, nie tworząc ugrupowań, przy czym sugerować można, że cmentarzysko kultury pomorskiej zlokalizowane było prawdopodobnie w części północnej zbadanego obszaru.

- 3/ aspekt chronologiczny; kultura pucharów lejkowatych reprezentowana jest przez elementy fazy lubońskiej; kultura pomorska określona jest ogólnie na środkowe odcinki starszego okresu przedrzymskiego; kulturę okresu wczesnego średniowiecza określają elementy z VIII-IX w. ; grupa zachodniopomorska /ostatnio sugerowana nazwa - grupa dębczyńska/ datowana jest od fazy B_2/C_1 późnego okresu rzymskiego do fazy D_2 okresu wędrówek ludów, przy czym w ramach tej grupy zarejestrowano trzy poziomy osadnicze: I /faza B_2/C_1 - schyłek C_1 - północny układ półziemianek/, II /schyłek C_1 - początek C_2 - strefą przejściową między północnym a południowym układem/, III /początek C_2-D_2 - południowy układ półziemianek/, generalnie odpowiadające pierwszemu / B_2/C_1-C_2 - dębczyńskiemu/ i drugiemu / C_2-D_2 - dzierzęcińskiemu/ etapowi przemian grupy zachodniopomorskiej.
- 4/ aspekt społeczny: dyskusyjny jest problem eksplikacji pod względem społecznym a tym bardziej etnicznym, jakkolwiek wiele cech kulturowych zwłaszcza w ramach grupy zachodniopomorskiej zbliżonych jest do nadłabskiego systemu kulturowego.

Materiały znajdują się w Katedrze Archeologii UAM w Poznaniu.

Badania terenowe zakończono.

DĘBCZYNO, gm. Białogard
woj. koszalińskie
Stanowisko 6 A

Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza w Poznaniu
Katedra Archeologii

Badania prowadził mgr Henryk Machajewski.
Finansował UAM w Poznaniu. Pierwszy sezon badań. Osada grupy zachodniopomorskiej z późnego okresu rzymskiego /faza C_2-D /.
Elementy kultury łużyckiej z V EB.

Stanowisko zlokalizowane jest na południowej płaskiej terasie nadzalewowej rzeki Mogilicy, między całościowo zbadanym cmentarzyskiem /Dębczyno, st. 2/ i osadą /Dębczyno, st. 6/ z późnego okresu rzymskiego.

Badania miały charakter rozpoznawczy. Przed przystąpieniem do badań wykopaliskowych wykonano nawierty warstw na obszarze około 1 ha, rejestrując obiekty i warstwę kulturową. Prawdopodobnie również na tym stanowisku /por. Dębczyno, st. 6/ obowiązywała reguła owalnego układu